

Novembar 2014. godine

Partnerstvo za otvorenu vlast i akciono planiranje: pristup, izazovi i prakse

Uvod

Dvadeset četvrtog septembra, u sjedištu Ujedinjenih nacija, Partnerstvo za otvorenu vlast zvanično je poželjelo dobrodošlicu Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH) kao svojoj 65. zemlji članici¹. Partnerstvo za otvorenu vlast (Open Government Partnership - OGP) je međunarodna dobrovoljna inicijativa ustanovljena na principima transparentnosti, odgovornosti i učešća javnosti. Pokrenuto 2011. godine kako bi pružalo međunarodnu platformu za domaće reformatore odlučne da svoje vlade učine otvorenijim, odgovornijim te pristupačnijim za građane, Partnerstvo je naraslo od osam do 65 zemalja članica. U svim tim zemljama, vlada i civilno društvo zajednički rade na razvoju i implementiranju ambicioznih reformi za otvorenu vlast². Danas postoji preko 2000 inicijativa koje implementiraju razne zemlje u okviru Partnerstva, a sve kako bi svoje vlade učinile otvorenijim i odgovornijim³.

Zemlje članice su se pridruživale u različitim trenucima, tako da neke od njih sada implementiraju svoj drugi akcioni plan, neke prvi, a najnovije članice, uključujući BiH, će tek razvijati svoj prvi akcioni plan. Očekuje se da će BiH predati svoj prvi akcioni plan do kraja juna 2015. godine.

S obzirom na to da BiH počinje raditi na svom prvom akcionom planu, ovaj *policy* memorandum ima za cilj skicirati ključne elemente tog procesa i predložiti moguće pravce pristupa procesu akcionog planiranja u BiH.

Nekoliko činjenica o akcionom planiranju

Akcioni plan je dvogodišnji strateški dokument u kojem se države članice OGP-a snažno obavezuju na ispunjavanje ciljeva postavljenih u Deklaraciji o otvorenoj vlasti⁴. Stoga je prvi korak u akcionom planiranju identificiranje prioriteta i aktivnosti koje će biti uključene u akcioni plan. Od svake se zemlje traži da se obaveže demonstrirajući volju i odlučnost da ispuni ciljeve OGP-a. Preuzete obaveze odražavat će principe Deklaracije o otvorenoj vlasti.

Obaveze koje su preuzele vlade država članica tokom pisanja prvih akcionih planova za 2012-2014. odlikuju se velikom raznolikošću. Raznolikost je u to vrijeme povećala vrijednost načina na koji su zemlje percipirale princip otvorenosti: Brazil se obavezao na otvorene budžete, pri čemu bi zvaničnici na internetu prijavljivali troškove, što je odmah dovelo do pada korupcije i porasta povjerenja u vlast; Čile se obavezao na otvorene kampanje, u kojima glasači saznaju ko zapravo plaća političare, pa građani mogu postavljati pitanja, a kandidati odgovaraju i prijavljuju donacije; Ujedinjeno Kraljevstvo

¹ OGP High-Level Event at the United Nations, Open Government Partnership (OGP), <http://us3.campaign-archive1.com/?u=b25f647af089f5f52485a663d&id=cfe207b956&e=5ba0225249> (stranica posjećena 13.11.2014).

² Vidjeti Open Government Partnership (OGP) web stranicu, <http://www.opengovpartnership.org/countries> (stranica posjećena 13.11.2014).

³ Vizija OGP-a jeste održivo povećanje transparentnosti, odgovornosti i pristupačnosti građanima kod većeg broja vlada, s krajnjim ciljem poboljšanja kvaliteta upravljanja, kao i kvaliteta usluga koje građani dobivaju. Bit će potrebne promjene normi i kulture kako bi se osigurao istinski dijalog i saradnja između vlasti i civilnog društva. Više na adresi: "Mission and Goals", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/about/mission-and-goals#sthash.o481A3XS.dpuf> (stranica posjećena 13.11.2014).

⁴ "Open Government Declaration", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/about/open-government-declaration> (stranica posjećena 13.11.2014).

se obavezalo na otvorenost podataka, pa su tako, između ostalog, objavljene stope uspješnosti operacija srca, što je pacijentima omogućilo da upoređuju podatke i tako natjeraju bolnice da se međusobno takmiče u kvalitetu, a to je rezultiralo stopom preživljavanja koja je porasla za 50%; Tanzanija se obavezala na otvoreni razvoj proglašivši vodu esencijalnim ali ograničenim resursom, pa su stanovnici ruralnih područja SMS-porukama javljali kada im slavine presuše, a vlast bi onda vodu preusmjeravala tamo gdje je najpotrebnija; Latvija se obavezala na otvoreno zakonodavstvo, što znači da građani na internet postavljaju peticije kako bi dobili podršku za prijedloge koji onda idu direktno u parlament; u New Yorku otvorena sigurnost znači da građani koriste mobilne telefone i kamere za prijavljivanje katastrofa, nesreća ili kršenje zakona, a odgovor vlasti se može pratiti na internetu.

Na osnovu iskustava proisteklih iz prvog kruga akcionih planova, preuzete obaveze svih zemalja grupirane su u sedam klastera, prema planiranim rezultatima reforme⁵:

1. Učešće javnosti – uključivanje građana u donošenje politika
2. Integritet vlasti – suzbijanje korupcije i jačanje demokratskih institucija
3. Sloboda pristupa informacijama – garantiranje javnog pristupa vladinim podacima
4. Fiskalna transparentnost – pomoć građanima u praćenju trošenja javnog novca
5. Pružanje javnih usluga – da usluge budu od koristi narodu
6. Transparentnost kod ekstraktivnih resursa – da se prihodi od ekstraktivnih resursa koriste za javne svrhe
7. Otvorenost podataka – digitalizacija i otvaranje javnosti vladinih podataka u svrhu transparentnosti i pristupa informacijama

To je OGP učinilo bogatom platformom, koja zemljama omogućuje da uče, ali i da nadahnjuju jedna drugu na putu ka višim ciljevima, koji doprinose stvaranju dodatne vrijednosti za idući krug akcionog planiranja.

U Vodiču za otvorenu vlast možete pronaći brojne priče i primjere koji će vas nadahnuti i pomoći vam da odlučite koje obaveze da preuzmete: <http://www.opengovguide.com/>. Predložak i smjernice za pisanje akcionog plana, odnosno sami dokument nalazi se na sljedećoj adresi: <http://www.opengovpartnership.org/how-it-works/action-plans>

Međutim, kod akcionog plana nove obaveze nisu nužno najvažnija stvar. U svakoj zemlji već se provode mnoge aktivnosti vezane za transparentnost, suzbijanje korupcije, odgovornost, efikasnost i dobro upravljanje, a koje se mogu uključiti u akcioni plan. Platforma OGP-a pomaže da se udruže snage, kapaciteti i resursi raznih faktora u društvu kako bi se postigli bolji rezultati u svim tim aktivnostima.

Princip partnerstva

Princip partnerstva je čvrsto ugrađen u OGP. Primjera radi, Upravni odbor⁶ – izvršno tijelo OGP-a na međunarodnom nivou, koje nadgleda strateško upravljanje inicijativom – sastoji se od jednakog broja predstavnika vlasti i organizacija civilnog društva. Danas Upravni odbor OGP-a broji 22 člana,

⁵ Više na adresi: "What's in the New OGP National Action Plan?", OGP, posljednji put izmjenjeno 29.9.2014. <http://www.opengovpartnership.org/blog/open-government-partnership/2014/09/29/what%E2%80%99s-new-ogp-national-action-plans#sthash.9xYnjz6Y.dpuf> (stranica posjećena 14.11.2014).

⁶ Upravni odbor OGP-a sastoji se od predstavnika vlasti i civilnog društva koji zajedno usmjeravaju razvoj OGP-a i održavaju najviše standarde osiguravajući dugoročnu održivost inicijative. Opširnije na adresi: "Steering Committee", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/about/steering-committee#sthash.4jrLBwQR.dpuf> (stranica posjećena 14.11.2014).

od kojih polovina predstavlja civilno društvo, a polovina vlast⁷. Stoga akcioni plan mora biti napisan i implementiran u partnerstvu između vlasti i civilnog društva u dotičnoj zemlji. Otud partnerstvo predstavlja partnerstvo otvorenih vlasti na međunarodnom nivou, ali i demonstrira da ova inicijativa predstavlja partnerstvo između vlasti i civilnog društva na nacionalnom nivou, što čini da vlast bude otvorenija i da bolje odgovara na potrebe građana.

OGP u vlasti: vodeća agencija i kontakti

Najčešće je ministar vanjskih poslova ili neki drugi član vlade taj koji objavljuje da se njegova zemlja priključila OGP-u. Zatim Sekretarijat OGP-a (poznat još i pod nazivom Jedinica za podršku) uputi molbu dotičnoj zemlji da podnese elektronski obrazac na kojem su navedene kontakt-osobe iz vlade. Tu se u osnovi radi o kontakt-instituciji/nadležnoj agenciji s kojom Sekretarijat OGP-a komunicira vezano za novosti i informacije na međunarodnom nivou. Za tu svrhu traže se dva kontakta:

- Kontakt na visokom političkom nivou, tj. sa visokim zvaničnikom vodeće agencije. Ta osoba prisustvuje važnim događajima koje organizira OGP, njoj se prosljeđuju informacije namijenjene nositeljima političkih funkcija i ona postavlja na zvanični portal OGP-a dokumente koji se odnose na zemlju koju predstavlja.
- Drugi kontakt je operativni; to može biti službenik zaposlen u vodećoj agenciji, koji se kontaktira za sva operativna pitanja vezana za OGP, novosti s kojima zemlja članica mora biti upoznata, poruke koje treba prenijeti od OGP-a do vlade i slično. Tu osobu Jedinica za podršku OGP-a kontaktira nekoliko puta godišnje tražeći povratne informacije vezano za status implementacije akcionog plana. Kontakt-podaci te osobe navedeni su na stranici OGP-a.

Vodeća agencija je ured za vezu između OGP-a i vlade dotične zemlje, na političkom i na operativnom nivou. To je institucija koja ima vodeću ulogu u pisanju akcionog plana.

Profil svake od zemalja članica može se naći na ovoj adresi: <http://www.opengovpartnership.org/countries>

Međutim, koordinacijska uloga vodeće agencije nije isto što i implementacijska uloga raznih vladinih agencija. To znači da vodeća agencija ostaje glavna adresa u vladi i ona ima glavnu koordinacijsku ulogu u procesu pisanja akcionog plana te prikupljanju podataka vezanih za njegovu implementaciju, ali za implementaciju svake od preuzetih obaveza iz akcionog plana, zavisno od sadržaja, bit će odgovorna druga vladina agencija. To je lekcija koju je na slučaju Ujedinjenoga Kraljevstva naučio ministar ureda kabineta (ministar zadužen za administraciju), te lekcija iz Makedonije, gdje je teret u cijelosti pao na Ministarstvo informatike i administracije, dakle, ne samo pisanje, već i implementacija cjelokupnog prvog akcionog plana.

Stoga se preporučuje da vodeća institucija zatraži da u nadležnim ministarstvima ili drugim vladinim agencijama budu određeni službenici koji će biti zaduženi za implementaciju različitih prioriteta u okviru akcionog plana. Ako se razmotri struktura obaveza, nije teško pretpostaviti ko bi trebao biti uključen. Primjera radi, za fiskalnu transparentnost predstavnici ministarstva finansija (potrebno je učešće institucije koja se bavi budžetom), te predstavnici ureda za javne nabavke. Na polju

⁷ Od 1. oktobra 2014. godine u Upravnom odboru sjede predstavnici vlada sljedećih zemalja: Brazila, Hrvatske, Francuske, Gruzije, Indonezije, Meksika, Filipina, Tanzanije, Južne Afrike, Ujedinjenoga Kraljevstva i Sjedinjenih Država. Civilno društvo predstavljaju članovi sljedećih organizacija: International NGO Forum on Indonesian Development, World Resources Institute, Pro-Etica, Open Government Institute, Open Democracy Advice Centre, GESOC, A.C., Natural Resource Governance Institute, International Budget Partnership, Tax Justice Network – Africa, Transparency & Accountability Initiative (Omidyar) Twaweza. Više na adresi: "Steering Committee 2014 Rotation-Results", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/about/steering-committee/steering-committee-2014-rotation-results#sthash.59NzqGlp.dpuf> (stranica posjećena 14.11.2014).

slobode pristupa informacijama, vodeću ulogu preuzima institucija koja nadzire slobodu pristupa informacijama. Ako zemlja preuzme obavezu postizanja otvorenog zakonodavstva, vodeću ulogu u pisanju akcionog plana preuzima institucija koja upravlja otvorenim kreiranjem politika, skupa sa institucijom zaduženom za učešće javnosti.

Smjernice za vodeće institucije dostupne su na sljedećoj adresi: <http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/attachments/Additional%20Guidance%20Consultation%202014.pdf>

Vodeća institucija ima obavezu da upozna vladu sa obavezama i odgovornostima koje proistječu iz članstva u OGP-u, u skladu sa internim procedurama (zavisi od zemlje). Ona također daje kratak pregled, sama ili u saradnji s drugim ministarstvima/agencijama, mogućih obaveza koje bi vlada dotične zemlje mogla preuzeti. U svakom slučaju, očekuje se da te obaveze budu u skladu s vrijednostima OGP-a.

Vodeća institucija također obavještava vladu da zemlja ima obavezu razviti akcioni plan u sklopu otvorenog, participatornog procesa s više zainteresiranih strana, u kojem je ostavljeno dovoljno prostora za prijedloge i sugestije civilnog društva. Dakle, u toj fazi postoji samo opći okvir obaveza Vlade BiH vezano za OGP.

Široke konsultacije i akciono planiranje

U isto vrijeme dok identificira institucije, vodeća agencija objavljuje saopćenje da će uskoro biti napisan akcioni plan i navodi što je moguće precizniji datum početka procesa. Ta objava također služi kao poziv svim zainteresiranim stranama, napose organizacijama civilnog društva (OCD), da dostave izraze interesovanja za učešće u pisanju akcionog plana dotične zemlje za OGP.

Zainteresirane organizacije civilnog društva dostavljaju svoje kontakt-podatke vodećoj agenciji. S obzirom na to da stupanje u kontakt sa svim relevantnim OCD-ovima uvijek predstavlja izazov, vodećoj je agenciji od velike pomoći i u interesu inkluzivnosti da neke od većih organizacija civilnog društva prosljede saopćenje svojim kolegama u drugim organizacijama. Također, ostale vladine institucije uključene u inicijativu dostavljaju vodećoj agenciji kontakt-informacije organizacija civilnog društva s kojima sarađuju ili su sarađivale.

Nije problem ako se sve zainteresirane strane ne pridruže od samog početka, pošto je pisanje i implementacija akcionog plana otvoren proces za sve koji se žele priključiti u bilo kojem trenutku.

Saopćenje se objavljuje na web-stranici za koju se zna da je građanstvo i organizacije civilnog društva (obično portali za e-demokratiju, otvoreno zakonodavstvo ili saradnju s nevladinim organizacijama i slično) često posjećuje. To se smatra *online* mehanizmom kojim se ostvaruje transparentnost i inkluzivnost procesa pisanja.

Preporučuje se da se tu objavi prva verzija akcionog plana (kada bude završena), skupa sa ostalim relevantnim dokumentima. Također se preporučuje objavljivanje komentara zainteresiranih strana. U svakom slučaju, mehanizam za *online* konsultacije trebao bi biti stalno na raspolaganju.

Offline konsultacije su također od vrijednosti. Dobro je započeti proces pisanja nekim javnim događajem na kojem sve zainteresirane strane dobiju vremenski raspored procesa i gdje mogu dati svoje prijedloge. Taj bi događaj trebala organizirati vodeća institucija i učiniti ga otvorenim za sve medije.

Dobro su došle sve druge platforme ili korisne konsultacijske alatke koje bi eventualno predložili učesnici - kako oni iz vlade tako i oni iz organizacija civilnog društva.

Identificiranje organizacija civilnog društva koje će učestvovati u razvoju akcionog plana

Ključni faktor u uspješnom akcionom planiranju jeste da se jasno definira ko će pisati akcioni plan. Da bi proces mogao započeti, prvo treba identificirati instituciju, agenciju ili organizaciju koja će imati vodeću ulogu. To se odnosi kako na vladine agencije/institucije, tako i na OCD-ove. Iako je u većini slučajeva vodeća institucija neka vladina agencija, kao npr. nadležno ministarstvo, u nekim zemljama, naprimjer u Hrvatskoj, proces pisanja akcionog plana povjeren je organizaciji civilnog društva. Postoje također zemlje, poput, naprimjer, Španije, gdje je civilno društvo, usprkos vladi, vodilo proces unošenja ključnih principa kao što je sloboda pristupa informacijama. Stoga proces pisanja akcionog plana može započeti tek kada su identificirane organizacije civilnog društva.

Kada je u pitanju angažiranje civilnog društva, vodeća agencija može zatražiti pomoć od lokalnog ureda Svjetske banke ili UNDP-a, jer te dvije organizacije imaju zvanične odnose sa OGP-om. Također, Delegacija Evropske komisije igra važnu ulogu u angažmanu civilnog društva kroz razne projekte, tako da i ona može pomoći da se dođe do pravih kontakata.

Jedan od mogućih načina da se osigura pravo učešće civilnog društva jest korištenje istog modela kao i za vladine institucije – naime, kao što postoji vodeća institucija iz reda ministarstava/agencija, tako bi trebala postojati i vodeća organizacija civilnog društva. Ona mora imati kapacitet za neku vrstu zagovaračke uloge, jer postoje male nevladine organizacije koje nemaju dovoljno kadra i ne mogu se aktivno uključiti tokom cijelog procesa, dakle, i u pisanju i u implementaciji, što njihovu poziciju ne čini manje vrijednom, naprotiv. Ta posrednička organizacija može iznositi i zastupati interese manjih OCD-ova. To daje dodatnu vrijednost lokalnim OCD-ovima, koji ne mogu priuštiti putovanje u glavne gradove, gdje se obično odvija pisanje plana. Zato je od suštinske važnosti da jedna organizacija civilnog društva preuzme vodeću ulogu u koordiniranju ili prikupljanju unosa nevladinih organizacija koje ne mogu u tome učestvovati.

Neke organizacije civilnog društva zanimat će samo podnošenje prijedloga za određene aspekte akcionog plana koji se odnose na njihovo područje interesovanja ili mogućnost unapređenja nekih već utvrđenih prioriteta. Neke druge će pokazati interes za podnošenje prijedloga vezanih za samo neke od obaveza, te za aktivno praćenje njihove implementacije. I, na trećem mjestu, veće organizacije civilnog društva koje su već uključene u brojne projekte dobrog upravljanja/suzbijanja korupcije/postizanja transparentnosti zanimat će učešće u pisanju akcionog plana, oblikovanje njegovog sadržaja, preuzimanje implementacijskih aktivnosti, te nadziranje pune implementacije preuzetih obaveza, kao i mjerenje efekta OGP-a u dotičnoj zemlji. Među organizacijama potonjeg tipa, ostale organizacije civilnog društva identificiraju vodeću, koja ima znanje, kapacitet i resurse da osigura uvođenje interesa civilnog društva u akcioni plan OGP-a, ali i u partnerstvo u cjelini. Također, jedna takva organizacija ima pregled postojećih interesa civilnog društva koji se najbolje mogu ostvariti putem platforme kakvu nudi OGP.

Ključni koraci u pisanju akcionog plana

Kada se utvrde obaveze, sve uključene institucije i predstavnici civilnog društva mogu početi zajednički raditi na definiranju mjera u akcionom planu. To se može uraditi na posebnim sastancima za svaku preuzetu obavezu ili na nivou cijele radne grupe za cijeli akcioni plan. U svakom slučaju, mora postojati dijalog između vladinih institucija i OCD-a. Rezultat njihovog rada je nacrt akcionog plana, koji se onda upućuje vladi na usvajanje. S obzirom na kompleksnost procesa te strukturu dokumenta, može se pretpostaviti da će broj učesnika (koji će eventualno učestvovati u radnoj grupi/forumu/platformi OGP-a na nacionalnom nivou) u procesu biti impresivan, kao i broj koraka u procesu pisanja akcionog plana, kao naprimjer:

1. Preporučuje se organiziranje jednog velikog događaja da se obilježi početak procesa pisanja akcionog plana. Nevažno je hoće li ga organizirati vlada, OCD ili ured neke od međunarodnih organizacija u zemlji. Njegova važnost se sastoji u tome da otvori javni dijalog na datu temu.
2. Međutim, za konkretnu debatu potrebno je da pozvane zainteresirane strane i OCD dobiju na uvid neki nacrt ili okvir akcionog plana. U tom dokumentu moraju biti jasno navedene vladine obaveze koje odražavaju vrijednosti OGP-a. On također može sadržavati prijedloge mjera za implementaciju. Treba potcrtati da se radi samo o primjerima te da je cjelokupni sadržaj podložan javnoj debati.
3. Dokument treba objaviti na interaktivnoj web-stranici i predstaviti ga na inauguralnom sastanku (događaj iz prethodne tačke). Potrebno je uključiti i neke smjernice ili uputstva o rokovima i općim pravilima i procedurama podnošenja komentara, te odrediti kontakt-osobu u vodećoj agenciji (e-mail) koja će zaprimati prijedloge. Prijedlozi se mogu podnositi u štampanoj formi, ali je bolje to učiniti u elektronskoj, tako da se mogu objaviti na interaktivnoj platformi (web-stranici).
4. Ili tokom samog događaja ili nakon njegovog završetka, vodeća agencija poziva organizacije civilnog društva da nominiraju kontakt-osobe za preuzete obaveze, u zavisnosti od toga u kojim aspektima OGP-a dotični OCD želi učestvovati. Broj preuzetih obaveza u kojima jedan OCD može učestvovati je neograničen.
5. Što se tiče samog pisanja akcionog plana, jedan od mogućih pristupa je osnivanje jedne velike radne grupe za cijeli akcioni plan, koja bi bila podijeljena na specijalizirane podgrupe za razne prioritete. Te podgrupe mogle bi odražavati nedavno osnovane radne grupe na međunarodnom nivou u sklopu inicijative OGP-a. Na taj način, ako članice odluče pristupiti grupama, mogu razmjenjivati ideje i iskustva. Osim vodeće agencije, vodeću ulogu za određene prioritete mogu preuzimati agencije u čijoj nadležnosti leži dotični prioritet. Na nivou OGP-a postoji pet radnih grupa,⁸ a ta struktura može se ogledati u strukturi podgrupa unutar radnih grupa pojedinih zemalja:
 - Radna grupa za fiskalnu otvorenost
 - Radna grupa za zakonodavnu otvorenost
 - Radna grupa za pristup informacijama
 - Radna grupa za otvorenost podataka
 - Radna grupa za otvorenost u upravljanju prirodnim resursima
6. U slučaju da pisanje akcionog plana još nije na naprednom nivou, vodeća agencija prikuplja prijedloge ili održava sastanke. Način rada može varirati - država može odabrati koju god platformu želi ukoliko ona omogućuje razmjenu prijedloga i ideja.
7. Vodeća agencija zatim objedinjuje prijedloge i sastavlja nacrt akcionog plana. Na svakoj novoj verziji akcionog plana treba jasno navesti radi li se o prvoj verziji, drugoj itd.
8. Civilno društvo također može igrati proaktivnu ulogu u organiziranju javnih debata ili drugih vidova konsultacija, te davati preporuke vodećoj agenciji.
9. U međuvremenu, vodeća agencija po internoj proceduri obavještava vladu o eventualnim novim zahtjevima civilnog društva za preuzimanje određenih obaveza.
10. Preporučuje se održavanje završnog sastanka (događaja) na koji su pozvani svi učesnici. Tu će radnim podgrupama/cijelom forumu/platformi biti predstavljena finalna verzija akcionog plana.
11. Vodeća agencija vladi upućuje finalnu verziju akcionog plana na usvajanje, dajući kratak pregled širokog procesa konsultacija kojima se došlo do akcionog plana. Kada vlada usvoji akcioni plan, vodeća agencija prevodi dokument na engleski i predaje ga Jedinici za podršku OGP-a da ga ova postavi na zvaničnu web-stranicu dotične zemlje na OGP-ovom portalu⁹.

⁸ "OGP Working Groups", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/get-involved/join-working-group> (stranica posjećena 14.11.2014).

⁹ "Bosnia and Herzegovina", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/country/bosnia-and-herzegovina> (stranica posjećena 14.11.2014).

12. Pošto se BiH na osnovu datuma priključenja OGP-u nalazi u grupi 4¹⁰, u obavezi je da prvi akcioni plan preda do juna 2015. godine¹¹. Vodeća agencija može zatražiti konsultacije ili komentare od Jedinice za podršku.
13. Kada se tiče implementacije, vodeća agencija komunicira sa svim učesnicima (radnom grupom/forumom/platformom) vezano za način implementacije akcionog plana, zavisno od toga hoće li dinamika monitoringa implementacije i obavješćavanja vlade biti kvartalna, polugodišnja ili zasnovana na nekom drugom intervalu. To zavisi od rokova za razne mjere unutar akcionog plana.
14. Tokom implementacije potrebno je održati kontinuitet uključenja više zainteresiranih strana (npr. putem sastanaka radnih grupa, redovnog ažuriranja platforme, te sastanaka foruma).

Svi relevantni podaci o sadržaju akcionog plana mogu se naći na ovoj adresi:

<http://www.opengovpartnership.org/node/1339>

Dobri primjeri iz zemalja koje su razvile svoj drugi akcioni plan mogu se naći ovdje: <http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/attachments/What%27s%20in%20the%20New%20Action%20Plans%20-%202035%20countries.pdf>

Samoocjenjivanje i nezavisni nadzorni mehanizam

Svaka zemlja jednom godišnje priprema izvještaj o vlastitoj ocjeni napretka implementacije akcionog plana. Ne postoji poseban obrazac po kojem izvještaj treba strukturirati, no preporučuje se da slijedi strukturu akcionog plana, tj. da sadrži informacije o svakom od prioriteta.

Korisna uputstva nalaze se u ovom dokumentu: http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/attachments/Final%20Government%20Self%20Assessment%20Guidelines_0_0.pdf

Pored toga, predviđen je još jedan izvještaj koji priprema Nezavisni nadzorni mehanizam¹². Za svaku zemlju se, putem javnog poziva, bira jedan istraživač iz krugova civilnog društva koji priprema izvještaj.

Preporučuje se da ta osoba bude uključena u proces pisanja OGP-ovog akcionog plana kako bi mogla dobiti odgovore na brojna pitanja koja moraju biti uključena u izvještaj, a odnose se na učešće, uključenost civilnog društva, proces konsultacija i slično, a istraživač može učestvovati u radnoj grupi koja piše i implementira akcioni plan samo u svojstvu promatrača.

¹⁰ Zemlje iz 4. kohorte: Australija, Francuska, Irska, Malavi, Mongolija, Novi Zeland, Sijera Leone, Srbija, Trinidad i Tobago i Tunis: "Dates and Deadlines", OGP, <http://www.opengovpartnership.org/how-it-works/dates-and-deadlines#sthash.flICGdcZ.dpuf> (stranica posjećena 14.11.2014).

¹¹ Kompletan kalendar važnih datuma dostupan je na adresi: Ibid.

¹² Nezavisni nadzorni mehanizam (Independent Reporting Mechanism – IRM) je osnovno sredstvo putem kojeg sve zainteresirane strane mogu pratiti napredovanje Partnerstva u zemljama članicama. IRM piše nezavisne polugodišnje izvještaje o napretku svake zemlje koja sudjeluje u OGP-u. U tim izvještajima ocjenjuju se rezultati vlasti na polju pisanja i provođenja akcionih planova, napredak na polju ispunjavanja principa otvorene vlasti, te se daju tehničke preporuke za poboljšanje. Njihova svrha je poticanje na dijalog i promoviranje odgovornosti vlada zemalja članica prema građanima.

Ova publikacija nastala je kroz projekt *Zagovaranje za otvorenu vlast: Pravo da znam u jugoistočnoj Evropi*, koji se provodi u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji, Srbiji i na Kosovu.

2014 © Analitika – Centar za društvena istraživanja, sva prava pridržana.

Stavovi izneseni u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Analitike – Centra za društvena istraživanja i ni u kom slučaju ne predstavljaju stavove Evropske unije niti stavove Fonda otvoreno društvo BiH.

Projekt finansiraju Evropska unija i Fond otvoreno društvo BiH.

Fond
otvoreno društvo
Bosna i Hercegovina

Analitika – Centar za društvena istraživanja je nezavisna, neprofitna, nevladina organizacija, koja se bavi istraživanjem i razvojem javnih politika u širem smislu. Misija Analitike je da na osnovu kvalitetnih istraživanja i odgovarajuće ekspertize ponudi relevantne, inovativne i praktične preporuke usmjerene na promoviranje inkluzivnih i boljih javnih politika, kao i na ukupno unapređenje procesa njihovog donošenja.

Kaptol 5, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
info@analitika.ba
www.analitika.ba